

บทวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา

เรื่อง ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางของประเทศอาเซียน

และประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่อื่นๆ ของโลก

ในปี 2556 ที่ผ่านมามีการค้ายางธรรมชาติในตลาดโลกประมาณ 11 ล้านตัน หรือเกือบร้อยละ 80 ของยางธรรมชาติที่ผลิตได้ทั้งหมดของโลก โดยผลผลิตยางธรรมชาติของโลกนั้น มาจากแหล่งผลิตที่สำคัญ คือ กลุ่มประเทศอาเซียน โดยเฉพาะไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ซึ่งมีการผลิตและส่งออกกว่าร้อยละ 70 ของการใช้ยางธรรมชาติภายในโลก โดยมีประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญอื่น ๆ คือ เวียดนาม กัมพูชา แต่ยังมีบทบาทในตลาดโลกน้อยมาก โดยส่วนใหญ่ประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติจะผลิตรายางธรรมชาติเพื่อการส่งออกเป็นหลัก

เพื่อให้เห็นสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางในภูมิภาคอาเซียน และประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่ของโลก คือ จีน และอินเดีย ทีมที่ปรึกษาได้สรุปสถานการณ์ของแต่ละประเทศมาโดยสังเขป ดังนี้

สถานการณ์ยางในแต่ละประเทศ

ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

● อุตสาหกรรมต้นน้ำ

ประเทศบรูไนมีการผลิตและการส่งออกน้ำมันซึ่งมีมูลค่าสูงเป็นหลัก ทำให้การปลูกและผลิตรายางธรรมชาติมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 (ก่อนที่จะมีการขุดพบทรัพยากรน้ำมันดิบภายในประเทศ) และด้วยเหตุผลที่ประเทศบรูไนมีพื้นที่ในการเพาะปลูกอยู่อย่างจำกัด กรอบกับแนวโน้มการใช้ยางสังเคราะห์ที่มากขึ้นทำให้รัฐบาลของประเทศบรูไน ไม่ได้สนับสนุนในการพัฒนาและปลูกในพืชจำพวกยางธรรมชาติ และอ้อย

การนำเข้า-ส่งออก

ในปี 2556 ประเทศบรูไนมีการนำเข้ายางธรรมชาติมีน้อยมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมภายในประเทศไม่เอื้ออำนวย โดยไม่มีอุตสาหกรรมประเภทยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องมือแพทย์ ที่ต้องอาศัยยางธรรมชาติเป็นส่วนประกอบ และประเทศบรูไนเองนั้น มีการนำเข้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากยางธรรมชาติเข้ามาแทน ดังเห็นได้จากตัวอย่างการนำเข้าของผลิตรubber ที่ทำจากยาง (HS 4006) ซึ่งมีประมาณ 150,000 เหรียญสหรัฐ

ด้านการส่งออกประเทศบรูไนนั้นไม่มีการส่งออกยางธรรมชาติ และประเทศบรูไนเองก็ไม่มีการส่งเสริมในอุตสาหกรรมยาง จึงไม่มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ

● อุตสาหกรรมปลายน้ำ

บรูไนมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 320,032 เหรียญสหรัฐ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุด คือ 315,576 เหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99 และหลอดและท่อ สัดส่วนร้อยละ 1

ประเทศกัมพูชา (Cambodia)

• อุตสาหกรรมต้นน้ำ

หลายปีมานี้ ประเทศกัมพูชาได้กลายเป็นเป้าหมายของนักลงทุนต่างชาติที่มุ่งเข้าไปแสวงหาสัมปทานที่ดินจำนวนมาก เพื่อเข้าไปทำการปลูกพืชเศรษฐกิจโดยเฉพาะยางธรรมชาติ เห็นได้จากตัวเลขพื้นที่ในการปลูกยางธรรมชาติปี 2556 มีทั้งสิ้นจำนวน 2.04 ล้านไร่ (325,905 เฮกตาร์) โดยร้อยละ 31 ของสวนยางพาราปลูกโดยระบบสัมปทาน ซึ่งการลงทุนปลูกยางพาราในกัมพูชา ส่วนใหญ่มาจากนักลงทุนเวียดนาม จีน เกาหลีใต้ และมาเลเซีย โดยอีกร้อยละ 45 เป็นของครอบครัวเกษตรกร ส่วนพื้นที่ที่เหลือเป็นของบริษัทเอกชน

ปัจจุบันกัมพูชามีผลผลิตยางธรรมชาติในปี 2556 อยู่ที่ 35,000 ตัน โดยกัมพูชาตั้งเป้าหมายการผลิตยางพาราในปี 2563 ประมาณ 353,000 ตัน อย่างไรก็ตาม การขยายพื้นที่ปลูกยางธรรมชาติอาจก่อให้เกิดปัญหาขัดแย้งกับประชาชนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากพื้นที่สัมปทานปลูกยางธรรมชาติทับซ้อนกับพื้นที่ทำกินของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลกัมพูชาเองกำลังหาวิธีแก้ไขในประเด็นนี้

การนำเข้า-ส่งออก

ในปี 2556 ประเทศกัมพูชามีการนำเข้ายางธรรมชาติประมาณ 906 ตัน โดยนำเข้าจากประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่ง คือ 804 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89 ของการนำเข้าทั้งหมด รองลงมาคือมาเลเซียและจีน ที่สัดส่วนร้อยละ 0.1 และ 0.004 ตามลำดับ

ประเทศกัมพูชาถือเป็นอีกประเทศที่มีอัตราการเติบโตด้านการส่งออกที่สูงกว่าร้อยละ 29 จากปี 2555 โดยในปี 2556 มีการส่งออกกว่า 46,274 ตัน ซึ่งส่งออกไปประเทศมาเลเซียเป็นหลัก

• อุตสาหกรรมปลายน้ำ

กัมพูชามีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 900,524 เหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุดคือ 719,948 เหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 รองลงมาคือถุงมือยาง และหลอดและท่อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 และ 1 ตามลำดับ

ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesia)

• อุตสาหกรรมต้นน้ำ

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีพื้นที่ปลูกยางมากเป็นอันดับ 1 ของโลก ในปี 2556 อินโดนีเซียมีพื้นที่ปลูกยางอยู่ 22 ล้านไร่ ปริมาณการผลิตของประเทศอินโดนีเซียอยู่ที่ 3.18 ล้านตัน โดยอินโดนีเซียตั้งเป้าจะเพิ่มผลผลิตยางพาราเป็น 3.5 ล้านตันในปี 2558

ราว 10 ปีที่แล้วการทำสวนยางพาราในอินโดนีเซียยังไม่มีอาชีพ และผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนไปแล้ว และยิ่งรัฐบาลประกาศหนุนให้เป็นศูนย์กลางยางพาราที่เกาะสุมาตรา ยิ่งทำให้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป พัฒนามากขึ้น และทำเป็นระบบมากขึ้น ที่สำคัญยังเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนทำสวนยางพารา และประกอบกิจการแปรรูปยางพาราด้วย ปัจจุบันมีทั้งนักลงทุนชาวมาเลเซียเข้าไปลงทุนทำ

สวนยางพาราและมีนักลงทุนชาวจีนเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางพารา อาทิ โรงงานผลิตยางรถยนต์ เป็นต้น

การนำเข้า-ส่งออก

ในปี 2556 ประเทศอินโดนีเซียมีการนำเข้ายางธรรมชาติกว่า 24,586 ตัน โดยนำเข้าจากประเทศมาเลเซียเป็นหลัก รองลงมาคือประเทศเวียดนามและประเทศไทย เนื่องจากทำเลประเทศที่อยู่ใกล้เคียงกันของประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย ทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งนั้นถูกกว่าที่จะนำเข้าจากประเทศอื่น ประกอบกับนักลงทุนของมาเลเซียเข้าไปลงทุนในอินโดนีเซียเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีการนำเข้าจากประเทศมาเลเซียมากกว่าประเทศอื่นๆ

ด้านการส่งออกอินโดนีเซีย ประเทศอินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางพารามากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากไทยโดยในปี 2556 มีการส่งออกกว่า 2.71 ล้านตัน โดยมีการส่งออกยางแท่งมากที่สุด คือ 2.62 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 97 รองลงมาคือยางแผ่นรมควัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3

- **อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน**

อินโดนีเซียมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 2,020 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุด คือ 1,705 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85 รองลงมาคือถุงมือยาง สายพาน และหลอด และท่อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11 3 และ 1 ตามลำดับ

- **นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

ประเทศอินโดนีเซียวางแผนใหญ่เติบโตทางเศรษฐกิจมาตั้งแต่ปลายปี 2554 แล้ว โดยในเรื่องของยางพารานั้นก็วางแผนให้ใช้พื้นที่เกาะสุมาตราเป็นหลัก โดยพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปปาล์มน้ำมันและยางพารา

ประเทศลาว (Laos)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

ประเทศลาวถือเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากร และสภาพอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา ด้วยเหตุผลนี้ทำให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนเกี่ยวกับการปลูกยางธรรมชาติ ซึ่งหลายปีมาทางรัฐบาลของประเทศลาวมีการอนุญาตโครงการลงทุนทำสวนยางเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันมีนักลงทุนชาวจีนเข้าไปลงทุนทำสวนยางพาราในประเทศลาวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากปริมาณผลผลิตยางพาราของจีนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงมีการขอสัมปทานที่ประเทศลาวโดยเฉพาะในพื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศลาว

การนำเข้า-ส่งออก

ในปี 2556 ประเทศลาวมีการนำเข้ายางธรรมชาติทั้งสิ้น 6,139 ตัน โดยนำเข้าจากประเทศไทยมากที่สุด คือ 6,123 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.73 เนื่องจากทำเลประเทศที่อยู่ใกล้เคียงกันของประเทศไทย และนำเข้าจากประเทศศรีลังกา เพียงสัดส่วนร้อยละ 0.26

ด้านการส่งออกของประเทศลาว ประเทศลาวมีการส่งออกกว่า 29,996 ตัน โดยส่งออกไปประเทศจีนเป็นหลัก ด้วยเหตุผลที่นักลงทุนชาวจีนเข้ามาทำสัมปทานภายในประเทศ ทำให้ผลิตเกือบร้อยละ 90 ถูกส่งไปยังประเทศจีนโดยตรง

ประเทศลาว เป็นประเทศที่เริ่มทำการปลูกยางธรรมชาติ โดยมุ่งเน้นในการปลูกและส่งออกเป็นวัตถุดิบไปยังประเทศที่ขอสัมปทานเป็นหลัก ยังไม่มุ่งเน้นอุตสาหกรรมการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ จึงไม่มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ

- **อุตสาหกรรมปลายน้ำ**

ประเทศลาวมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 13,744 เหยียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกหลอดและท่อมากที่สุด คือ 6,422 เหยียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47 รองลงมาคือยางล้อ และสายพาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45 และ 8 ตามลำดับ

ประเทศมาเลเซีย (Malaysia)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

อุตสาหกรรมยางพารายังคงมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของมาเลเซีย ในอดีตมาเลเซียเคยเป็นประเทศที่ผลิตยางพาราสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก แต่ในปัจจุบันได้กลายเป็นผู้ผลิตรายใหญ่อันดับสี่ของโลก จากการลดพื้นที่เพาะปลูกอันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตเช่น สภาพภูมิอากาศแปรปรวน การขาดแคลนแรงงาน และรัฐบาลออกนโยบายส่งเสริมพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นแทน เป็นต้น โดยการปลูกยางพาราในปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่ 6.67 ล้านไร่ (1,067,000 เฮกตาร์) ลดลงจากปี 2545 เดิมมีพื้นที่กว่า 12.56 ล้านไร่ (2,010,000 เฮกตาร์) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตยางพาราที่ลดลงของประเทศ

การนำเข้า-ส่งออก

ด้านการนำเข้า จากการที่ผลผลิตน้ำยางพาราธรรมชาติของประเทศมาเลเซียที่ลดลง ทำให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าที่ทำจากยางพารา ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีการนำเข้าในปี 2556 เป็นปริมาณทั้งสิ้น 1.00 ล้านตัน มีการนำเข้าจากไทยสูงสุดประมาณ 5 แสนตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51 รองลงมาคือเวียดนาม ที่สัดส่วนร้อยละ 26 จากปริมาณการนำเข้าทั้งหมด มาเลเซียมีการนำเข้ายางแท่งมากที่สุด คือ 356,480 ตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 รองลงมาคือน้ำยางข้น ที่สัดส่วนร้อยละ 34 ซึ่งอนาคตคาดว่าจะมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมภายในประเทศ

ด้านการส่งออกยางพาราธรรมชาติ มาเลเซียมีปริมาณการส่งออกที่ลดลงตามผลผลิตที่ลดลงโดยในปี 2556 ประเทศมาเลเซียมีการส่งออกยางธรรมชาติทั้งสิ้น 0.84 ล้านตัน มีการส่งออกยางแท่งมากที่สุด คือ 0.79 ล้านตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 97 โดยส่งออกไปยังประเทศจีนเป็นหลัก

- **อุตสาหกรรมปาล์มน้ำ**

ประเทศมาเลเซียมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 3,887 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกถุงมือยางมากที่สุด คือ 3,347 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86 รองลงมาคือยางล้อ และหลอดและท่อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7 และ 4 ตามลำดับ

- **นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

ส่งเสริมและให้ความสำคัญการวิจัยและพัฒนาด้วยการสนับสนุนเงินทุนสำหรับการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางเพื่อให้เป็น high-tech high valued-added engineering and industrial products ซึ่งการสนับสนุนเงินทุนดังกล่าวมุ่งหวังให้ผู้ประกอบการมีการดำเนินงานด้านการวิจัยด้วยตนเอง (in-house R&D) เพื่อพัฒนาการผลิตและออกแบบสินค้า สร้างสินค้าใหม่ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยมาเลเซียมี Malaysian Rubber Board (MRB) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง ทั้งระบบของประเทศมาเลเซีย

ประเทศเมียนมาร์ หรือพม่า (Myanmar)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

ประเทศพม่าเป็นอีกประเทศที่นักลงทุนต่างชาติเริ่มสนใจ เนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยในการปลูก ประกอบกับการลดลงของหลักเกณฑ์การลงทุนจากต่างประเทศได้ดึงดูดนักลงทุนมากมายให้มาตั้งฐานการผลิตและขอสัมปทานในประเทศพม่า โดยพื้นที่ปลูกยางพาราของพม่าในปี 2556 มีอยู่ราว 1.2 ล้านไร่ ซึ่งยางพารานับเป็นสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของรัฐมอญ และเขตตะนาวศรี ทั้งยังมีการผลิตในนครย่างกุ้ง และเมืองพะโค รายงานจากกระทรวงเกษตรของประเทศพม่า ระบุว่า ประเทศพม่าสามารถผลิตยางพาราได้ราว 160,000 ตันต่อปี ขณะที่ความต้องการในประเทศอยู่ที่ราว 10,000 ตันต่อปี

การนำเข้า-ส่งออก

ด้านการนำเข้า ประเทศพม่าเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ จึงมีการนำเข้ายางธรรมชาติในปริมาณที่น้อย โดยในปี 2556 มีการนำเข้าอยู่ที่ 56 ตัน

การส่งออกยางธรรมชาติของประเทศพม่ามียอดขายยางพาราในปี 2556 อยู่ที่ราว 74,000 ตัน เพิ่มขึ้นจากจำนวน 57,000 ตันในปี 2555 ผลจากความต้องการของลูกค้ารายใหม่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และภูมิภาคอื่น ซึ่งเดิมจีนเคยเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ แต่ปัจจุบันมีผู้นำเข้ารายใหม่ทั้งเกาหลีใต้ เวียดนาม และสิงคโปร์

- **อุตสาหกรรมปาล์มน้ำ**

ประเทศพม่ามีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 264,702 เหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุด คือ 247,264 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 93 รองลงมาคือหลอดและท่อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7

- **นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

พม่าจะเปิดให้นักลงทุนต่างประเทศเข้าลงทุนแบบเกษตรพันธสัญญาทางการพม่าได้ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่เป็นที่ต้องการของตลาดโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพาราซึ่งมีตลาดใหญ่ และพม่าได้จัดสรรเนื้อที่ในเขตยะไข่ (Rakhine) กับเขตตะนาวศรี เอาไว้เพื่อทำสวนยางโดยเฉพาะรวมเป็นพื้นที่กว่า 2 ล้านไร่

ประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

ฟิลิปปินส์เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของนักลงทุนต่างชาติ ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อการปลูกยางพารา ผนวกกับการส่งเสริมให้เกิดการขยายพื้นที่ปลูกยางพาราของรัฐบาลฟิลิปปินส์ ทำให้ผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศฟิลิปปินส์ออกมาสู่ตลาดโลกมากขึ้น โดยพื้นที่ปลูกยางของฟิลิปปินส์ในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 1.23 ล้านไร่ (197,000 เฮกตาร์) พื้นที่กรีดยาง 0.62 ล้านไร่ (100,000 เฮกตาร์) ส่วนใหญ่อยู่ในเขตมินดาเนา โดยในปี 2556 ประเทศฟิลิปปินส์ผลิตยางได้ในปริมาณ 77,300 ตัน

การนำเข้า-ส่งออก

ในปี 2556 ประเทศฟิลิปปินส์มีการนำเข้ายางธรรมชาติกว่า 110 ตัน ซึ่งน้อยมากเนื่องจากสามารถปลูกและผลิตภายในประเทศได้

ในด้านการส่งออกยางธรรมชาติ ประเทศฟิลิปปินส์ถือเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ ถึงแม้จะไม่ใช้ผู้ผลิตรายใหญ่แต่ก็ไม่สามารถใช้หมดภายในประเทศ จึงมีการส่งออกยางธรรมชาติไปยังประเทศใกล้เคียง ในปี 2556 ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติอยู่ที่ 69,653 ตัน โดยประเทศคู่ค้าหลัก คือประเทศมาเลเซีย จีน และสิงคโปร์ตามลำดับ

- **อุตสาหกรรมปลายน้ำ**

ประเทศฟิลิปปินส์มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 100 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุด คือ 92 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92 รองลงมาคือหลอดและท่อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5

- **นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

แผนงานที่จะขยายพื้นที่ปลูกยางปีละ 15,000 เฮกตาร์ (93,750 ไร่) ในเวลา 5 ปีข้างหน้าพื้นที่ปลูกยางของฟิลิปปินส์

ประเทศสิงคโปร์ (Singapore)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่เล็กที่สุดประเทศหนึ่งของโลก และไม่มีการปลูกยางธรรมชาติ มีจุดอ่อนด้านการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่ที่มีอยู่จำกัด ทำให้ประเทศสิงคโปร์ต้องพึ่งพายางธรรมชาติจากต่างประเทศ

การนำเข้า-ส่งออก

ประเทศสิงคโปร์มีการนำเข้ายางธรรมชาติร้อยละน้อย ในปี 2556 มีปริมาณการนำเข้ายางธรรมชาติอยู่ที่ 65,784 ตัน เนื่องจากอุตสาหกรรมภายในประเทศไม่เอื้ออำนวย

ด้านการส่งออกประเทศสิงคโปร์มีปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติ ปี 2556 อยู่ที่ 66,787 ตัน โดยคู่ค้าหลักคือประเทศ จีน ฝรั่งเศส และอิตาลี

ประเทศสิงคโปร์ถือเป็นประเทศที่เล็กแต่ก็ยังมี การส่งออกยาง ถึงแม้ว่าจะไม่มีการปลูกยางภายในประเทศ แต่มีตลาดกลางในการซื้อขายยาง ซึ่งทำให้มีตัวเลขการส่งออกยาง แต่เนื่องจากพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยสิงคโปร์จึงไม่มีการแปรรูปอุตสาหกรรมยาง หากแต่มีการนำเข้าเป็นตัวผลิตภัณฑ์ยางแทน

● อุตสาหกรรมปลายน้ำ

เนื่องจากประเทศสิงคโปร์มีพื้นที่ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปลูกยางจึงไม่มีการแปรรูปอุตสาหกรรมยาง แต่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางเพื่อส่งออก โดยสิงคโปร์มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 504 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อยมากที่สุด คือ 297 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59 รองลงมาคือสายพาน และหลอดและท่อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 และ 18 ตามลำดับ

ประเทศเวียดนาม (Vietnam)

● อุตสาหกรรมต้นน้ำ

ประเทศเวียดนามเริ่มพัฒนาพื้นที่ปลูกยางพาราเชิงการค้าอย่างจริงจังตั้งแต่ปี 2549 ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่การปลูกยางพาราถึง 5.75 ล้านไร่ (920,000 เฮกตาร์) โดยยางธรรมชาติถือเป็นพืชส่งออกที่ทำรายได้ให้กับเวียดนามเป็นอันดับสองรองจากข้าว ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นไม่ได้เกิดจากการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ปลูกเท่านั้น แต่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบการจัดการพื้นที่ การปลูกและการปรับปรุงการเก็บเกี่ยวหรือวิธีการให้มีประสิทธิภาพได้ปริมาณน้ำยางเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันประเทศเวียดนามยังลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ในประเทศลาวและกัมพูชา โดยการส่งออกยางพาราธรรมชาติของเวียดนามตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีอัตราที่เพิ่มขึ้นโดยตลอด

การนำเข้า-ส่งออก

ด้านการนำเข้า ประเทศเวียดนามเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ จึงมีการนำเข้ายางธรรมชาติในปริมาณที่น้อย โดยในปี 2556 มีการนำเข้าอยู่ที่ 21,321 ตัน

ปี 2556 ประเทศเวียดนามส่งออกยางพาราทั้งสิ้น 722,780 ตัน เป็นยางแท่งถึง 521,361 ตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72 โดยมีปริมาณการส่งออกยางพาราเพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 11 ประเทศเวียดนามส่งออกยางพาราไปยังตลาดโลกกว่า 25 ประเทศทั่วโลก ซึ่งประเทศผู้นำเข้ายางพาราจากเวียดนามรายใหญ่ได้แก่ จีน

- **อุตสาหกรรมปลายน้ำ**

ประเทศเวียดนามมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 400 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุด คือ 299 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74 รองลงมาคือถุงมือยาง หลอดและท่อสายพาน และถุงยางอนามัย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74 16 5 4 และ 1 ตามลำดับ ประเทศเวียดนามเริ่มมีนักลงทุนเข้าไปลงทุนทั้งปลูกยาง และแปรรูปยาง โดยเฉพาะธุรกิจยางล้อ ซึ่งตลาดเวียดนามมีศักยภาพสูงมีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 20-25 แนวโน้มที่ดีของตลาดเวียดนามดึงดูดผู้ผลิตยางล้อชั้นนำของโลก เช่น Bridgestone, Michelin, Kumho, Yokohama และ Goodyear ให้เข้ามาลงทุนด้วย

- **นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

รัฐบาลเวียดนามมีแผนที่จะขยายพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราให้ได้ 700,000 เฮกตาร์ภายในปี 2558 โดย

1. ส่งเสริมการปลูกยางพาราสำหรับการเกษตรรายย่อยให้มากขึ้น โดยรัฐบาลเวียดนามมีความคาดหวังว่าจะสามารถผลิตยางพาราธรรมชาติได้ 1 ล้านตันในปี 2563
2. ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตยางรถและผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากยางธรรมชาติ สำหรับการบริโภคในประเทศและการส่งออก รวมถึงขยายตลาดการส่งออกนอกเหนือจากการผูกขาดการส่งออกกับจีน
3. ปลูกยางใหม่ในพื้นที่ปลูกยางเดิม โดยคาดว่าจะสามารถผลิตไม้ยางสำหรับป้อนเข้าสู่โรงเลื่อยได้ปีละประมาณ 500,000 ลูกบาศก์เมตร ในปี 2553 และ 1 ล้านลูกบาศก์เมตรในปี 2563 เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมต่างๆ ที่ใช้ไม้ยางพาราเป็นวัตถุดิบในการผลิตเพื่อการส่งออก

ประเทศไทย (Thailand)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

ยางธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศไทยโดยนับตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางธรรมชาติอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งสร้างรายได้ให้กับประเทศจากการส่งออกเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการขยายพื้นที่ปลูกยางพาราในภูมิภาคต่างๆ ของไทยสอดคล้องกับความต้องการยางธรรมชาติในตลาดโลกซึ่งยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ ในปี 2556 ประเทศไทยผลิตยางได้ 4.07 ล้านตัน โดยประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยาง 18.76 ล้านไร่ สัดส่วนพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้รวมถึงร้อยละ 65 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 20 ภาคกลางและภาคตะวันออกร้อยละ 10 และภาคเหนือร้อยละ 5

การนำเข้า-ส่งออก

ด้านการนำเข้า ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ จึงมีการนำเข้ายางธรรมชาติในปริมาณที่น้อย โดยในปี 2556 มีการนำเข้าอยู่ที่ 2,607 ตัน โดยมีการนำเข้าจากประเทศมาเลเซีย

ประเทศไทยเป็นผู้นำเข้าในการส่งออกยางธรรมชาติ โดยในปี 2556 ไทยสามารถส่งออกได้ถึง 3.4 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปยังแห่ง และยางแผ่นรมควัน ซึ่งตลาดหลัก คือ ตลาดญี่ปุ่น และจีนที่เทคโนโลยีการ

ผลิตรายรถยนต์ (ผลิตภัณฑ์หลักที่ใช้วัตถุดิบยางพารา) ยังนิยมใช้อย่างแพร่หลายของไทยที่เป็นที่ยอมรับว่ามี ความยืดหยุ่นสูง คุณภาพดีและราคาเหมาะสม

- **อุตสาหกรรมปลายน้ำ**

ประเทศไทยมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 5,144 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกอย่างล้นเกิน มากที่สุด คือ 3,567 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69 รองลงมาคือถุงมือยาง หลอดและท่อ ถุงยางอนามัย และสายพาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 5 3 และ 3 ตามลำดับ

- **นโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

1. รัฐบาลไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราครบวงจร โดยมุ่งเน้นพัฒนาตลอดทั้งห่วงโซ่ อุปทาน คือเสริมสร้างการดำเนินงานให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านยางโดยการเพิ่มผลผลิต สนับสนุนด้านการตลาด เพิ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ และลดการส่งออกวัตถุดิบยางไปจำหน่ายยัง ตลาดต่างประเทศ โดยการดำเนินงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทั้งด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาระบบตลาด สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านยาง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยการแปรรูปและนำยางธรรมชาติมาผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ยางให้มากขึ้น เพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางในประเทศและเพิ่มการส่งออก การสนับสนุนให้มีการ ผลิตวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์ยางอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งความร่วมมือไตรภาคีกับสภายางระหว่างประเทศ 3 ประเทศ (ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community-AEC)

2. นโยบายส่งเสริมการลงทุนของ BOI ในอุตสาหกรรมยางต้นน้ำโดยให้สิทธิพิเศษทางภาษีเงินได้ และ ภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบจากต่างประเทศ และอุตสาหกรรมปลายน้ำโดยให้การส่งเสริมการลงทุนทำ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากยางพารา โดยนำยางธรรมชาติ มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ

ประเทศจีน (China)

- **อุตสาหกรรมต้นน้ำ**

จีนนับเป็นประเทศที่ผลิตรายรถยนต์และใช้ยางพารามากที่สุดในโลก โดยประเทศจีนมียางพาราไม่ เพียงพอสำหรับอุตสาหกรรมดังกล่าว จึงต้องนำเข้ายางพาราจากต่างประเทศ ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการ ผลิตภายในประเทศ ซึ่งพื้นที่ปลูกยางพาราในปี 2556 ของประเทศจีน มีเนื้อที่ 7.23 ล้านไร่ (1,167,000 เฮกตาร์) แหล่งปลูกสำคัญอยู่ที่มณฑลไห่หนานและยูนนาน ในปี 2556 จีนมีความต้องการใช้ยางพาราและ ผลิตภัณฑ์จากยางพาราเกือบ 4.8 ล้านตัน ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ ขณะที่ผลิตเองเพียง 0.86 ล้านตัน ในสภาวะการณ์ที่ประเทศผู้ส่งออกยางพาราเกือบทุกประเทศควบคุมยางพารามิให้ตกต่ำด้วยการลด ปริมาณการส่งออก จีนก็ได้เร่งลงทุนการเพาะปลูกยางพาราในประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่นลาว กัมพูชา เวียดนาม เพื่อส่งออกผลผลิตกลับเข้าไปยังจีน โดยผลผลิตยางพาราที่จีนลงทุนเพาะปลูกในตอนเหนือของลาว เป็นหลัก

การนำเข้า-ส่งออก

ในปี 2556 มีการนำเข้ายางพาราเพิ่มขึ้นโดยอุตสาหกรรมยานยนต์ของจีนกลับมาฟื้นตัวอีกครั้ง จึงทำให้มีการนำเข้ากว่า 3.70 ล้านตัน และกว่า 60% เป็นการนำเข้าจากประเทศไทย รองลงมาคืออินโดนีเซีย และมาเลเซีย ตามลำดับ

ในปี 2556 ประเทศประเทศจีนมีการส่งออกยางธรรมชาติ 13,593 ตัน ซึ่งเป็นสัดส่วนเพียง 0.55% เมื่อเทียบกับการนำเข้ายางธรรมชาติของประเทศจีนจากต่างประเทศ

● อุตสาหกรรมปลายน้ำ

สำหรับผลิตภัณฑ์หลักของประเทศจีนคือผลิตภัณฑ์ประเภทยางล้อ และชิ้นส่วนยางในอุตสาหกรรมยานยนต์ เพราะรัฐบาลจีนได้กำหนดให้อุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศจีน โดยปี 2556 มีปริมาณผลิตรถสูงถึง 19 ล้านคัน และยางล้อเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของรถยนต์จึงมีการนำเข้ายางเพื่อผลิตเป็นยางล้อ และส่งขายผลิตภัณฑ์ไปยังประเทศต่างๆทั่วโลก

ประเทศจีนมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 19,243 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อมากที่สุด คือ 17,010 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88 รองลงมาคือสายพาน หลอดและท่อ ถุงมือยาง และถุงยางอนามัย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4 4 3 และ 1 ตามลำดับ

● นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง

1. นโยบายลงทุนขยายสวนยางพาราทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอุปทานให้อุตสาหกรรม
2. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในประเทศออกไปลงทุนต่างประเทศผ่านยุทธศาสตร์ “Going Global” เพื่อสร้างหลักประกันต่อการจัดหายางพาราให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในประเทศ

ประเทศอินเดีย (India)

● อุตสาหกรรมต้นน้ำ

ปัจจุบันประเทศอินเดียมีการขยายตัวด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งประเทศอินเดียเป็นประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่อันดับสี่ของโลกรองจากไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ขณะเดียวกันอินเดียก็มีการบริโภคยางเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะยางธรรมชาติ ประเทศอินเดียเป็นผู้ใช้อย่างอันดับสามของโลกรองจากจีนและอเมริกา แหล่งผลิตยางที่สำคัญของอินเดียอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ บริเวณรัฐเคราละและรัฐทมิฬนาฑู อินเดียมีพื้นที่ปลูกยาง 4.85 ล้านไร่ พื้นที่กรีดยาง 3.23 ล้านไร่ โดยในปี 2556 ประเทศอินเดียผลิตยางได้ปริมาณมากกว่า 850,000 ตันต่อปี ผลผลิตยางธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกใช้ภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมยางรถยนต์และรถจักรยานยนต์(ร้อยละ 65) ส่วนที่เหลือเป็นการใช้ในอุตสาหกรรมรองเท้า และบางส่วนถูกแปรรูปและส่งออกไปยังต่างประเทศ

การนำเข้า-ส่งออก

แม้ว่าประเทศอินเดียมีผลผลิตภายในประเทศที่สูง แต่ประเทศอินเดียยังมีความจำเป็นต้องนำเข้ายางธรรมชาติเนื่องจากผลผลิตมีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ โดยปี 2556 อินเดียมีการนำเข้ายางธรรมชาติจากต่างประเทศเป็นปริมาณ 336,530 ตัน ประเทศคู่ค้าหลักที่ส่งออกมายังอินเดีย ได้แก่ อินโดนีเซีย เวียดนามและไทย เป็นต้น

ด้านการส่งออกยางธรรมชาติของประเทศอินเดีย เนื่องจากความต้องการภายในประเทศยังคงมากอยู่ ไม่เพียงพอต่อการส่งออกเป็นวัตถุดิบไปต่างประเทศ จึงทำให้มีการส่งออกน้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณนำเข้ายางธรรมชาติ ดังจะเห็นได้จาก ในปี 2556 ประเทศอินเดียมีการส่งออกยางธรรมชาติทั้งสิ้น 28,865 ตัน

● **อุตสาหกรรมปลายน้ำ**

ประเทศอินเดียมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งสิ้น 2,048 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการส่งออกยางล้อยากที่สุด คือ 1,778 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87 รองลงมาคือสายพาน หลอดและท่อ ถุงยางอนามัย และถุงมือยาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6 3 2 และ 2 ตามลำดับ

อุตสาหกรรมยางรถยนต์ในอินเดียประกอบด้วยผู้ผลิตยางรถยนต์กว่า 40 ราย โดยมีโรงงานผลิตยางรถยนต์ทั้งสิ้น 60 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ (Automotive Industry) ดังนั้น คุณภาพและปริมาณการผลิตยางรถยนต์ในอินเดียจึงขึ้นอยู่กับผู้รับจ้างผลิตชิ้นส่วนให้กับเจ้าของตราสินค้า (Original Equipment Manufacturer, OEM) ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ผลิตยางรถยนต์ที่ใช้เป็นส่วนประกอบของรถยนต์ที่ผลิตใหม่ทั้งหมดนี้ กว่าร้อยละ 70 ของยางรถยนต์ทั้งหมดที่ผลิตในประเทศมาจากผู้ผลิตยางรถยนต์ราย ได้แก่ MRF TYRE, Apollo Tyres LTD., JK Tyre & Industries LTD. Ceat LTD. และ Balkrishna Industries เป็นต้น

● **นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง**

กระทรวงพาณิชย์ของอินเดียได้เห็นชอบที่จะตั้งคณะกรรมการหลักเพื่อกำหนดนโยบายยางแห่งชาติขึ้น ซึ่งการพิจารณาจัดตั้งกรรมการดังกล่าวเกิดขึ้นระหว่างการประชุมสมาคมผู้ผลิตยางล้อ (ATMA) และผู้แทนในอุตสาหกรรมอื่น ๆ

ในการกำหนดนโยบายยางคาดว่าจะกำหนดให้เป็นแนวทางเดียวกันกับนโยบายรถยนต์แห่งชาติที่มีอยู่ในขณะนี้ ซึ่งจะเป็นแผนที่นำทางในระยะยาวและกลยุทธ์สำหรับภาคการผลิตยางในอินเดีย

ตารางที่ 1 สรุปสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางปี 2556 ของภูมิภาคอาเซียนและประเทศที่น่าสนใจ

ประเทศ	พื้นที่ปลูก (ล้านไร่)	พื้นที่กรีด (ล้านไร่)	ผลผลิต (ตัน)	การนำเข้า (ตัน)	การส่งออก (ตัน)	ผลิตภัณฑ์ หลัก
บรูไน	0	0	0	0	0	-
กัมพูชา	2.04		35,000	1,000	46,274	-
อินโดนีเซีย	22.00	19.87	3,180,000	24,586	2,719,000	อุตสาหกรรม ยานยนต์, ยางล้อ
ลาว	1.68	NA	NA	6,129	29,996	-
มาเลเซีย	6.67	3.41	820,000	1,004,942	847,300	ถุงมือยาง
พม่า	1.20		160,000	56	74,000	-
ฟิลิปปินส์	1.23	0.62	77,300	110	69,653	-
สิงคโปร์	0	0	0	65,784	66,787	-
เวียดนาม	5.75	3.62	1,043,000	21,321	720,525	อุตสาหกรรม ยานยนต์, ยางล้อ
ไทย	18.76	12.40	4,174,280	2,607	3,437,000	ถุงมือ, ถุงยาง, ยางล้อ
จีน	7.23	4.29	856,000	3,700,000	13,593	อุตสาหกรรม ยานยนต์, ยางล้อ
อินเดีย	4.85	3.23	850,000	336,530	28,865	อุตสาหกรรม ยานยนต์, ยาง ล้อ,

ที่มา: 1. Global Trade Atlas, เมษายน 2557

2. Association of Natural Rubber Producing Countries Volume 5, No.12, เมษายน 2557

เปรียบเทียบสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางของภูมิภาคอาเซียนและประเทศที่น่าสนใจ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่อื่นโดยแยกเป็นด้านต่างๆ

	บรูไน	กัมพูชา	อินโดนีเซีย	ลาว	มาเลเซีย	พม่า
ภาพรวมอุตสาหกรรม	เป็นผู้บริโภคยางธรรมชาติ	เป็นผู้ผลิตรายย่อย มีนักลงทุนต่างชาติเข้าไปขอสัมปทานเพื่อปลูกยางมากขึ้น	อินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตรายใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก และผลิตรายแห่งมากที่สุดในโลก	เป็นผู้ผลิตรายย่อย มีนักลงทุนต่างชาติเข้าไปขอสัมปทานเพื่อปลูกยางมากขึ้น โดยเฉพาะจีน	มาเลเซียเป็นประเทศผู้ผลิตรายธรรมชาติอันดับสามของโลก โดยเน้นที่การผลิตยางแท่งเช่นเดียวกับอินโดนีเซีย และมีผลิตภัณฑ์ยางหลักคือ ถุงมือยาง	เป็นผู้ผลิตรายย่อย มีนักลงทุนต่างชาติเข้าไปขอสัมปทานเพื่อปลูกยางมากขึ้น
นโยบายส่งเสริม	-	-	รัฐบาลอินโดนีเซียวางแผนให้ใช้พื้นที่เกาะสุมาตราเป็นหลัก โดยพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปปาล์ม น้ำมัน และยางพารา	รัฐบาลลาวส่งเสริมการลงทุนในสาขาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม รวมทั้งให้พื้นที่สัมปทานแก่ชาวต่างชาติ	ส่งเสริมและให้ความสำคัญการวิจัยและพัฒนาด้วยการสนับสนุนเงินทุนสำหรับการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง โดยมาเลเซียมี Malaysian Rubber Board ซึ่ง เป็นหน่วยงานหลักที่มี	รัฐบาลพม่าจะเปิดให้นักลงทุนต่างประเทศเข้าลงทุนแบบเกษตรพันธะสัญญา โดยส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพารา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่อื่นโดยแยกเป็นด้านต่างๆ

	บรูไน	กัมพูชา	อินโดนีเซีย	ลาว	มาเลเซีย	พม่า
					หน้าที่ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง ทั้งระบบของประเทศมาเลเซีย	
การผลิตและการตลาด (ยางธรรมชาติ) ปี 2556	-	การผลิต 35,000 ตัน ส่งออกไปยังประเทศ - มาเลเซีย (53%) - จีน (37%) - เกาหลีใต้ (6%)	การผลิต 3.18 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - สหรัฐอเมริกา (23%) - จีน (19%) - ญี่ปุ่น (16%)	การผลิต 29,996 ตัน ส่งออกไปยังประเทศ - จีน (99%) - อินเดีย (0.2%) - มาเลเซีย (0.2%)	การผลิต 1.00 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - จีน (46%) - เยอรมัน (12%) - อิหร่าน (6%)	การผลิต 74,000 ตัน ส่งออกไปยังประเทศ - จีน (59%) - มาเลเซีย (37%) - เกาหลีใต้ (4%)
ผลิตภัณฑ์ยางหลัก	-	-	ยางล้อ ปี 2556 อินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกยางล้อทั้งสิ้น 1,705 ล้านเหรียญสหรัฐ	-	ถุงมือยาง โดยมาเลเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกถุงมือยางเป็นอันดับ 1 ของโลก ปี 2556 มาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกถุงมือยางทั้งสิ้น 3,347 ล้านเหรียญสหรัฐ	-
ปัญหาและอุปสรรค	-	กัมพูชายังขาดองค์ความรู้ในการแปรรูป	-	โครงสร้างพื้นฐานของประเทศยังไม่ได้รับการ	ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน	- มีข้อร้องเรียนจำนวนมากจากผู้ผลิตบางราย

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่อื่นโดยแยกเป็นด้านต่างๆ

	บรูไน	กัมพูชา	อินโดนีเซีย	ลาว	มาเลเซีย	พม่า
		ยางพารา		พัฒนาเท่าที่ควร		นำหินหรือก้อนอิฐ ปะปนลงในลึงบรรจุ ยางแผ่นที่ส่งจำหน่าย ด้วย เพื่อโกงน้ำหนัก - คุณภาพยางไม่คงเส้น คงวา ทำได้แค่ส่งไป จำหน่ายที่ชายแดนจีน เท่านั้น

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศผู้ผลิตยางรายใหญ่อื่นโดยแยกเป็นด้านต่างๆ

	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	เวียดนาม	ไทย	จีน	อินเดีย
ภาพรวมอุตสาหกรรม	เป็นผู้ผลิตรายย่อย มีนักลงทุนต่างชาติเข้าไปขอสัมปทานเพื่อปลูกยางมากขึ้น	เป็นผู้บริโภควางและเป็นผู้ค้า เนื่องจากประเทศสิงคโปร์มีพื้นที่ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปลูกยาง จึงไม่มีการแปรรูปอุตสาหกรรมยาง แต่มีการนำเข้ายางเพื่อการบริโภคและส่งออกเป็นหลัก	เป็นประเทศที่ผลิตยางธรรมชาติระดับกลางและเริ่มมีการลงทุนปลูกยางในต่างประเทศ	ไทยเป็นประเทศที่ผลิตยางธรรมชาติรายใหญ่ที่สุด ซึ่งเน้นที่การผลิตยางแท่ง และยางแผ่นรมควัน อย่างไรก็ตาม ไทยมีการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ เช่น ยางล้อ ยางอนามัย เป็นต้น แต่ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับยางต้นน้ำ	เป็นผู้บริโภควางธรรมชาติรายใหญ่ที่สุดในโลก และเริ่มมีการปลูกเองภายในประเทศ แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ในส่วนของผลิตภัณฑ์ยางนั้น ประเทศจีนมีมูลค่าการส่งออกยางล้อเป็นอันดับ 1 ของโลก	อินเดียมีการบริโภคยางเป็นจำนวนมาก ซึ่งอินเดียมีการบริโภคยางพารามากเป็นอันดับสองของโลกรองจากจีน ผลิตภัณฑ์ยางหลักของอินเดียคือยางล้อ โดยในปี 2556 อินเดียมีมูลค่าการส่งออกยางล้อสูงถึง 1,778 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
นโยบายส่งเสริม	-	-	รัฐบาลเวียดนามมีแผนที่จะขยายพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราให้ได้ 700,000 เฮกตาร์ ภายในปี 2558	รัฐบาลไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราครบวงจร โดยมุ่งเน้นพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทาน	รัฐบาลจีนมีนโยบายลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอุปทานให้อุตสาหกรรม	มีการตั้งคณะทำงานเพื่อจะออกนโยบาย โดยคาดว่าจะกำหนดให้เป็นแนวทางเดียวกันกับนโยบายรถยนต์แห่งชาติ

	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	เวียดนาม	ไทย	จีน	อินเดีย
การผลิตและการตลาด (ยางธรรมชาติ) ปี 2556	การผลิต 0.07 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - ไทย (34%) - มาเลเซียจีน (21%) - จีน (27%)	-	การผลิต 1.04 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - มาเลเซีย (32%) - จีน (25%) - อินเดีย (12%)	การผลิต 4.17 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - จีน (44%) - มาเลเซีย (19%) - ญี่ปุ่น (8%)	การผลิต 0.85 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - มาเลเซีย (59%) - เกาหลีเหนือ (20%) - อิหร่าน (8%)	การผลิต 0.29 ล้านตัน ส่งออกไปยังประเทศ - มาเลเซีย (33%) - จีน (23%) - ศรีลังกา (9%)
ผลิตภัณฑ์ยางหลัก	-	-	ยางล้อ ปี 2556 เวียดนามมี มูลค่าการส่งออกยาง ล้อทั้งสิ้น 299 ล้าน เหรียญสหรัฐ	ถุงยางอนามัย ถุงมือ ยาง ยางล้อ โดยไทยเป็นผู้ผลิตและ ส่งออกถุงยางอนามัย เป็นอันดับ 1 ของโลก ปี 2556 ไทยมีมูลค่า การส่งออกถุงยาง อนามัยทั้งสิ้น 139 ล้านเหรียญสหรัฐ	ยางล้อ โดยจีนเป็นผู้ผลิตและ ส่งออกยางล้อเป็น อันดับ 1 ของโลก ปี 2556 จีนมีมูลค่าการ ส่งออกยางล้อทั้งสิ้น 17,010 ล้านเหรียญ สหรัฐ	ยางล้อ ปี 2556 อินเดียมีมูลค่า การส่งออกยางล้อ ทั้งสิ้น 1,778 ล้าน เหรียญสหรัฐ
ปัญหาและอุปสรรค	-	-	คุณภาพของสินค้าไม่ สม่ำเสมอ และมี รูปแบบไม่สอดคล้อง กับความต้องการของ ตลาดส่งออกเท่าที่ควร เนื่องจากผลิตภัณฑ์	ภาครัฐของประเทศ ไทยไม่มีการสนับสนุน อย่างจริงจังและไม่มี ยุทธศาสตร์เพื่อการ แข่งขัน ขาดการรวมตัว กัน	ในการเข้าสู่ตลาดจีนมี อุปสรรคทางการค้าอยู่ หลายรูปแบบ โดยเฉพาะอุปสรรคที่ ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff barriers: NTBs) เช่น	รัฐบาลอินเดียมีความ เข้มงวดมากในเรื่อง ประเภทการใช้ที่ดิน ดังนั้น การจะเปลี่ยน จากพื้นที่เกษตรกรรม ไปเป็นพื้นที่

ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	เวียดนาม	ไทย	จีน	อินเดีย
		<p>ยางพาราในเชิงพาณิชย์ ของเวียดนามยังอยู่ใน ในช่วงเริ่มต้น</p>		<p>มาตรการปกป้องผู้ผลิต ชาวจีน มาตรการด้าน มาตรฐานการ ตรวจสอบสินค้าและ ขั้นตอนทางด้าน ศุลกากร เป็นต้น</p>	<p>อุตสาหกรรมนั้นเป็นไป ด้วยความยากลำบาก</p>

เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ยางที่สำคัญ

การค้าระหว่างประเทศและการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติในระบบเศรษฐกิจจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อการผลิตและการค้าระหว่างประเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของระบบเศรษฐกิจนั้นๆ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของประเทศใดประเทศหนึ่งในการผลิตสินค้าและบริการด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้แนวทางในการวิเคราะห์ศักยภาพของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทยเมื่อเทียบกับต่างประเทศโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Revealed Competitive Advantage Index : RCA) โดยใช้หลักของการเปรียบเทียบส่วนแบ่งการส่งออกของสินค้าชนิดหนึ่งจากการส่งออกทั้งหมดของประเทศนั้นกับส่วนแบ่งของการส่งออกสินค้าชนิดดังกล่าวจากการส่งออกทั้งหมดของโลก โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์ยางดังกล่าวได้แก่ ยางล้อ ถุงมือยาง หลอดและท่อ สายพาน และถุงยางอนามัย ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สำคัญในตลาดโลก และมีมูลค่าการค้ารวมทั่วโลกประมาณร้อยละ 80 ของผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมด หากพิจารณาจากข้อมูลตารางการเปรียบเทียบค่า RCA ในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางประเภทต่างๆ ตั้งแต่ปี 2551 – 2556 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน รวมถึงจีนและอินเดีย จะเห็นว่า

ในส่วนของผลิตภัณฑ์ยางล้อ ประเทศไทยมีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุด ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 2.96 ในปี 2556 รองลงมาคือ อินโดนีเซีย และจีน ที่ 1.75 และ 1.44 ตามลำดับ เนื่องจากไทยมีฐานการผลิตยางล้อ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ผลิตที่เป็นบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ ประกอบด้วย 3 บริษัทยักษ์ใหญ่ของโลกคือ บริษัทไทยบริดจสโตน บริษัทก๊วดิเยียร์ (ประเทศไทย) และกลุ่มสยามมิชลิน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากมูลค่าการส่งออกยางล้อในกลุ่มประเทศอาเซียน รวมถึงจีนและอินเดียแล้ว ประเทศจีนยังคงเป็นอันดับ 1 ในการส่งออกยางล้อของโลก เนื่องจากมีผู้ผลิตยางล้อขนาดใหญ่หลายแห่งตั้งอยู่ในประเทศจีน โดยในปี 2556 มีมูลค่าการส่งออกยางล้อสูงถึง 17,010 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ไทยมีมูลค่าการส่งออกเพียง 3,567 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้นประเทศจีนจึงเป็นผู้นำการส่งออกยางล้ออันดับ 1 ของโลก ส่วนสาเหตุที่ไทยมีค่า RCA ในการส่งออกมากกว่าประเทศจีนเนื่องจากประเทศไทยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกยางล้อเมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศมากกว่าจีน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่า RCA ในการส่งออกยางล้อ ของประเทศในกลุ่มอาเซียน จีนและอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
ยางล้อ	Thai	2.60	2.50	2.74	3.08	2.75	2.96
	Brunei	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01
	Cambodia	0.00	0.01	0.02	0.02	0.01	0.01
	China	1.34	1.37	1.39	1.48	1.48	1.44
	India	1.05	0.90	0.94	0.95	1.14	1.05
	Indonesia	1.76	1.96	1.85	1.69	1.67	1.75
	Laos	0.01	0.02	0.06	0.02	0.01	0.00

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
	Malaysia	0.29	0.18	0.18	0.20	0.21	0.23
	Myanmar	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Philippines	1.17	1.03	0.95	1.06	0.90	0.32
	Singapore	0.27	0.26	0.21	0.20	0.22	0.14
	Vietnam	0.45	0.49	0.58	0.53	0.51	0.41

ที่มา: Global Trade Atlas

สำหรับอุตสาหกรรมยางมีอย่างนั้น มาเลเซีย มีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุด ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 37 รองลงมาคือ ประเทศไทย ที่ 11.77 สาเหตุที่ทำให้มาเลเซียมีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุด เนื่องจากหลายปัจจัย ได้แก่ มาเลเซียมีบริษัทท่อโกลฟ ที่เป็นผู้ผลิตและส่งออกถุงมือรายใหญ่ที่สุดของโลก มีเทคโนโลยีการผลิตและการตรวจสอบคุณภาพที่รวดเร็วและทันสมัย มีการพัฒนาและวิจัยผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และรัฐบาลมาเลเซียมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมยางอย่างจริงจังโดยเฉพาะสิทธิพิเศษทางด้านภาษี อาทิ การยกเว้นภาษีการนำเข้าวัตถุดิบ และภาษีนำเข้าเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต รวมถึงการจัดตั้ง Malaysian Rubber Export Council เพื่อช่วยเหลือผู้ส่งออกในการรุกตลาดส่งออกใหม่และขยายตลาดส่งออกเดิม ส่วนไทยนั้นถึงแม้จะมีข้อได้เปรียบทางด้านวัตถุดิบ แต่ยังขาดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนยางมีอย่างจริงจังเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่า RCA ในการส่งออกถุงมือยาง ของประเทศในกลุ่มอาเซียน จีนและอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
ถุงมือยาง	Thai	12.49	11.80	12.40	12.84	12.30	11.77
	Brunei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Cambodia	0.00	0.02	0.02	0.05	0.06	0.05
	China	0.82	0.74	0.64	0.64	0.59	0.59
	India	1.15	0.33	0.27	0.28	0.29	0.29
	Indonesia	5.22	4.70	4.03	3.51	3.29	3.14
	Laos	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Malaysia	35.64	35.57	35.23	35.55	36.10	37.00
	Myanmar	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Philippines	0.05	0.05	0.04	0.05	0.08	0.06
	Singapore	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.05
	Vietnam	0.83	0.88	1.39	1.30	1.07	1.17

ที่มา: Global Trade Atlas

ในส่วนของผลิตภัณฑ์ยางประเภทหลอดและท่อนั้น ประเทศไทยมีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุด ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 1.98 รองลงมาคือ มาเลเซีย ที่ 1.08 ในส่วนของผลิตภัณฑ์หลอดและท่อนั้น ถึงแม้ในปัจจุบันไทยเป็นที่ 1 ที่มีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุดในกลุ่มอาเซียน รวมถึงจีนและอินเดียแล้ว แต่เมื่อดูอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมของค่า RCA ตั้งแต่ปี 2551-2556 พบว่า ไทยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 1.03 ขณะที่มาเลเซีย เท่ากับ 2.22 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามาเลเซียมีการเติบโตเฉลี่ยที่สูงกว่า ดังนั้นมาเลเซียจึงเป็นประเทศคู่แข่งที่อาจจะแข่งไทยได้ในอนาคต

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่า RCA ในการส่งออกหลอดและท่อยาง ของประเทศในกลุ่มอาเซียน จีนและอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
หลอดและท่อ	Thai	1.88	1.38	1.53	1.51	1.82	1.98
	Brunei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
	Cambodia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	China	0.45	0.49	0.59	0.60	0.64	0.65
	India	0.40	0.31	0.40	0.40	0.40	0.40
	Indonesia	0.13	0.17	0.16	0.25	0.23	0.18
	Laos	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00
	Malaysia	0.96	0.80	0.93	1.07	1.08	1.08
	Myanmar	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00
	Philippines	0.05	0.06	0.03	0.05	0.24	0.16
	Singapore	0.55	0.48	0.50	0.47	0.45	0.39
Vietnam	0.17	0.13	0.20	0.22	0.23	0.25	

ที่มา: Global Trade Atlas

ในส่วนของผลิตภัณฑ์ยางประเภทสายพานนั้น ประเทศไทยมีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุด ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 1.67 รองลงมาคืออินเดีย ที่ 1.05 อีกทั้งไทยก็ยังมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมของค่า RCA ตั้งแต่ปี 2551-2556 ที่สูงกว่าอินเดีย คือ 6.48 ขณะที่อินเดียเพียง 1.14 ดังนั้น ประเทศไทยจึงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน อย่างไรก็ตามสำหรับผลิตภัณฑ์ยางประเภทสายพานนั้น ประเทศหนึ่งที่น่าสนใจคือ ประเทศเวียดนาม แม้เวียดนามจะมีค่า RCA ในการส่งออกที่ต่ำกว่าไทยมาก คือ เพียง 0.25 แต่เมื่อดูอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมของค่า RCA ตั้งแต่ปี 2551-2556 พบว่า เวียดนามมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 29.77 ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตที่สูง ดังนั้นประเทศเวียดนามจึงเป็นประเทศหนึ่งที่น่าจับตามอง ซึ่งเป็นประเทศที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่า RCA ในการส่งออกสายพาน ของประเทศในกลุ่มอาเซียน จีนและอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
สายพาน	Thai	1.22	1.21	1.35	1.48	1.51	1.67
	Brunei	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Cambodia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05	0.00
	China	0.81	0.77	0.93	1.10	1.08	1.02
	India	0.99	0.82	0.87	0.91	1.09	1.05
	Indonesia	0.98	0.88	0.86	0.84	1.04	1.04
	Laos	0.02	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
	Malaysia	0.27	0.23	0.24	0.21	0.27	0.16
	Myanmar	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
	Philippines	0.13	0.17	0.21	0.25	0.17	0.10
	Singapore	0.64	0.66	0.63	0.68	0.73	0.64
	Vietnam	0.08	0.20	0.38	0.35	0.34	0.30

ที่มา: Global Trade Atlas

และสำหรับถ่วงยางอนามัยนั้น ประเทศไทยมีค่า RCA ในการส่งออกมากที่สุด ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 17.25 รองลงมาคือมาเลเซีย ที่ 13.68 เนื่องจากประเทศไทยมีข้อได้เปรียบทางด้านวัตถุดิบ และมีกลุ่มผู้ผลิตที่เป็นบริษัทขนาดใหญ่ ได้แก่ ดูเร็กซ์ และ เอส เอส แอล เมนูแฟคเจอร์ริง เป็นต้น ส่วนประเทศมาเลเซียนั้น ถึงแม้ขณะนี้จะเป็นอันดับ 2 รองจากไทย แต่ในอดีตที่ผ่านมาก็มีบางปีที่มาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกมากกว่าไทย เช่นปี 2553 มาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกถ่วงยางอนามัยมากกว่าไทยถึง 8 แสนดอลลาร์สหรัฐ มาเลเซียจึงเป็นประเทศคู่แข่งที่น่ากลัวสำหรับไทยในการผลิตและส่งออกถ่วงยางอนามัยในอนาคต

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่า RCA ในการส่งออกถ่วงยางอนามัย ของประเทศในกลุ่มอาเซียน จีนและอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
ถ่วงยางอนามัย	Thai	13.15	13.19	12.96	16.04	16.94	17.25
	Brunei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Cambodia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	China	0.93	0.90	0.98	1.17	1.14	1.17
	India	10.50	9.07	7.88	3.61	3.58	3.92
	Indonesia	0.13	0.07	0.06	0.09	0.04	0.04
	Laos	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Malaysia	11.70	11.71	12.87	12.27	13.80	13.68

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
	Myanmar	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Philippines	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Singapore	0.02	0.02	0.57	2.47	1.50	1.09
	Vietnam	1.70	1.00	1.75	1.33	1.46	0.99

ที่มา: *Global Trade Atlas*

จากภาพรวมดังกล่าวจะเห็นว่า ในส่วนของผลิตภัณฑ์ยางล้อนั้นปฏิเสธไม่ได้ว่า จีนเป็นผู้นำการส่งออกยางล้อนับอันดับ 1 ของโลก เนื่องจากมีมูลค่าการส่งออกยางล้อนมากที่สุดในโลก แต่หากพิจารณาความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (RCA) ในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของประเทศในกลุ่มอาเซียนแล้ว พบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกยางล้อน หลอดและท่อ สายพาน และถุงยางอนามัย ส่วนมาเลเซีย มีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกถุงมือยาง ดังนั้นจากภาพรวมดังกล่าวถือว่าประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน แต่อย่างไรก็ตามควรจะมีการพัฒนาและวิจัยผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ซึ่งมีแนวโน้มในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางที่มากขึ้นเช่นเดียวกัน

สรุปสถานการณ์อุตสาหกรรม และแนวทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางไทย

ท่ามกลางภาวะที่ไทยต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น จากนโยบายส่งเสริมการผลิตในด้านต่างๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV และประเทศอินโดนีเซียที่มีนโยบายการเพิ่มพื้นที่ปลูกยางอย่างชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลให้ประเทศไทยที่เป็นแชมป์ผู้ผลิตยางธรรมชาติเพื่อการส่งออกอาจสั่นคลอนได้ ดังนั้นประเทศไทยควรรักษาข้อได้เปรียบในด้านผลผลิตยางธรรมชาติเฉลี่ยต่อไร่ของไทยที่นับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 250 กิโลกรัม/ไร่) เมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิตรายอื่นๆ โดยอาจมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกยางพันธุ์ที่มีคุณภาพซึ่งให้ผลผลิตต่อไร่สูง ตลอดจนให้ความรู้ด้านเทคนิคการกรีดยางที่ถูกต้องเพื่อให้ได้ปริมาณน้ำยางสูง ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิต อันเป็นการเพิ่มความสามารถการแข่งขันด้านราคาได้

รูปที่ 1 ห่วงโซ่อุปทานยางธรรมชาติ

สำหรับในส่วนของผลิตภัณฑ์ยางนั้น จีนถือเป็นประเทศที่ครองอันดับ 1 ในการส่งออกยางล้อของโลก เนื่องจากมีผู้ผลิตยางล้อขนาดใหญ่หลายแห่งตั้งอยู่ในประเทศจีน แต่หากพิจารณาความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (RCA) ในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกยางล้อ หลอดและท่อ สายพาน และถุงยางอนามัย ส่วนมาเลเซีย มีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกถุงมือยาง ดังนั้นจากภาพรวมดังกล่าวถือว่าประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมาเลเซีย เป็นประเทศคู่แข่งของไทยที่สำคัญในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ยางประเภทหลอดและท่อ และถุงยางอนามัย ซึ่งมีแนวโน้มในการส่งออกที่มากขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นไทยควรมีการพัฒนาและวิจัยผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นในอนาคต โดยการหาโอกาสในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางให้มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยขาดเทคโนโลยีการแปรรูป การวิจัยและพัฒนาต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จึงยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นจึงต้องเน้นทางด้านการศึกษา พัฒนา สร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และ เทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์อย่างให้มากขึ้น รวมถึงการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และการร่วมทุนกับ ประเทศซึ่งเป็นผู้นำการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ยางประเภทต่างๆ เป็นต้น

ที่มา

- 1 Brunei's rubber sector not getting a second lease April 1, 2013 (<http://rubberjournalasia.com/>)
- 2 “ตัวเลขออกมาแล้ว ลาวมีส่วนยางพาราป่ายุคาลิปต์สกว่า 3.6 ล้านไร่ ยังไม่ออกใบอนุญาตอีก” โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 5 กุมภาพันธ์ 2557 14:43 น.
- 3 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย- <http://www.ryt9.com/s/ryt9/125057>
- 4 ยางพาราอินโดฯได้เปรียบ - โอฬาร สุขเกษม; วันพุธที่ 25 กันยายน 2013 เวลา 10:39 น.
- 5 ไทยมาเลย์อินโดตรึงราคายาง -วันพุธที่ 12 กุมภาพันธ์ 2014 เวลา 00:00 น.
- 6 เขมรประเทศเล็กๆ ลุยปลูกยางกว่า 2 ล้านไร่ อีกไม่กี่ปีคาดทะลุ 3 ล้าน โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 15 กุมภาพันธ์ 2557 20:13 น
- 7 ไทยติด 1 ใน 4 นำเข้ายางเขมร 8 เดือนยอดส่งออกเพิ่ม 45% โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์30 กันยายน 2556 12:27 น.
- 8 ช่องทางลงทุนอินโดนีเซีย (15/05/2557)
(http://www.rubberthai.com/rubberthai/index.php?option=com_content&view=article&id=61106:-15052557&catid=10:2010-05-04-03-57-14)
- 9 เวียดนาม คู่แข่งของไทยในตลาดยางพารา -- จันทร์ที่ 11 สิงหาคม 2546 11:49:13 น.
- 10 ชี้ช่องรอย เเจาะตลาดยางพาราแขก -11/05/2011
- 11 ผู้ส่งออกยางของเวียดนามประสบปัญหาความต้องการยางในตลาดโลกลดลง (<http://rubberjournalasia.com,19/03/2014>)
- 12 หลากปัญหาดับฝันพม่าผู้ส่งออกยางรายใหญ่ โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 12 ธันวาคม 2550 18:15 น.
- 13 ฟิลิปปินส์จะขายพื้นที่ปลูกยาง -
(http://www.rubberthai.com/news/newsinfo/2546/news_oct46/news_1005.html)
- 14 อุปสงค์การนำเข้ายางธรรมชาติไทยของจีน
- 15 จับตาวนาคตยางพาราไทย ... สดใสแค่ไหน? -11 กันยายน 2555
- 16 ภาวะตลาดยางเชียงไฮ้: สัญญาจีนปิดลบ 1.13% หลังผลผลิตยางเพิ่มขึ้น
- 17 อินเดียนำเข้ายางธรรมชาติเพิ่มขึ้นถึง 41% (10/07/57) –(<http://www.rubberworld.com> (10/07/57))
- 18 พม่าคาดปีนี้ส่งออกยางเพิ่มขึ้น โดย : กรุงเทพธุรกิจออนไลน์
- 19 Bridgestone ตั้งสำนักงานสาขาในประเทศเมียนมาร์ <http://rubberjournalasia.com,09/07/2014>)
- 20 พม่ารุกตลาดเอเชีย-ตะวันตก'ส่งออกยางเพิ่มกว่า5หมื่นตัน -
<http://www.afet.or.th/2013/th/news/commodity/detail.php?id=5716>
- 21 โอกาสการขยายตลาดยางพาราของไทยในอินเดีย-นายชาญชัย จรรย์วัฒนากิจ